

NASJONALT KARTLEGGINGSSYSTEM FOR SELVMORD
 i psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling

Nasjonalt kartleggingssystem for selvmord
Resultater; registerstudie

Fredrik A. Walby
 forsker / psykologspesialist
 Prosjektleder: Nasjonalt kartleggingssystem for selvmord i psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling
 NSSF / UiO

Kartleggingssystemet

Martin Ø. Myhre
Prosjektmedarbeider
Helsevern

Anine T. Kildahl
Prosjektmedarbeider
Helsevern

Giulia Caruso
Prosjektleder
Verningsag, helsevern

Lars Mehlum
Senterleder
Helsevern og rus

NSSF Nasjonalt senter for selvmordregistering og -kartlegging

Samarbeidspartnere / takk til!

- Norsk Pasientregister (NPR)
- Dødsårsaksregisteret
- National Confidential Inquiry into Suicide and Homicide by People with Mental Illness / Prof. Louis Appleby m.fl
- Ewa Ness, Osb Universitetssykehus
- Vegard Øksendal Haaland, Sykehuset Sorlandet

Helsedirektoratet
 MANCHESTER
 The University of Manchester

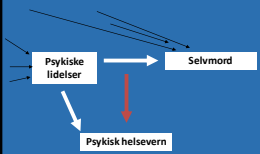
NSSF Nasjonalt senter for selvmordregistering og -kartlegging

Agenda

- Bakgrunn
- Utforming av Kartleggingssystemet
  - Formål
    - Omfang og karakteristika selvmord i PHV / TSB
    - Identifikasjon av potensielle forebyggende tiltak
    - Evaluering av forebyggende tiltak
  - Utforming
  - Status
- Registerdata på selvmord i spesialisthelsetjenestene 2008-2015
- Begrensninger

NSSF Nasjonalt senter for selvmordregistering og -kartlegging

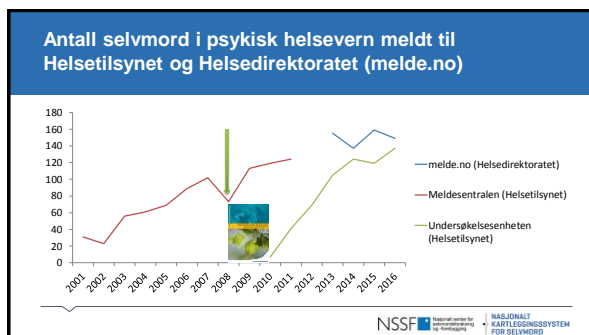
Bakgrunn; Selvmord under og etter behandling i psykisk helsevern

- 90 % av alle selvmord i befolkningen skjer i kontekst av en psykisk lidelse
- Pasienter i PHV høyriskogruppe
- Internasjonal meta-analyse: 26 % kontakt med PHV siste år før suicid (Widdop et al., under review)
- Omfang og karakteristika av selvmord under behandling svært lite kjent i Norge

Cavanagh et al., (2003); Qin & Nordenfjord (2005); Walby (2006)

NASJONALT KARTLEGGINGSSYSTEM FOR SELVMORD

Mangler ved dagens ordninger

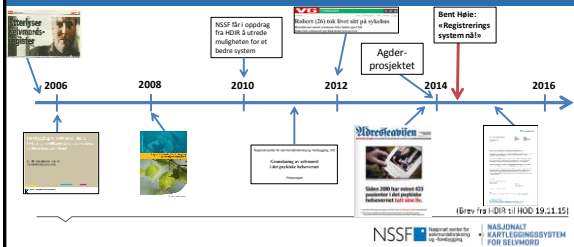
- Usikker rapporteringsgrad,
  - Ustrukturert rapporteringsform
  - Usikker tidshorisont (under vs. etter behandling)
  - Ingen / få data på omstendigheter
    - På sykehus, poliklinisk, avsluttet, venteliste
  - Ingen karakteristika
    - Kjønn, alder, diagnose, metode, behandling, beskyttelse etc.
- Svært vanskelig å intensivere forebygging og evaluering
→ **Utnyttet forebyggingspotensial**

The National Confidential Inquiry into Suicide and Homicide by People with Mental Illness (NCISH)

- Systematisk kartlegging av selvmord i Storbritannia av NCISH siden 1994:
  - Ledende internasjonalt på feltet
  - Færre selvmord totalt etter implementering av et sett forebyggende intervensjoner
  - Reduksjon intramurale selvmord (henging)

Etablering av et kartleggingssystem for selvmord i psykisk helsevern: Kort historikk

Kartleggingssystemets formål

- Fremskaffe opplysninger om alle selvmord under og i de første 12 mnd. etter behandling i PHV og TSB (inkludert BUP og avtalespesialister).
- Løpende systematisk og strukturert innsamling av data om pasientene, behandlingen og omstendigheter ved dødsfallet.
- Identifisere potensiell svikt på systemnivå og områder for iverksetting av forebyggende tiltak. Utvikle og evaluere slike tiltak på gruppenivå.

Kartleggingssystemet: Utforming

Totrinnsmodell for datainnsamling:

1. Helseforetakene registrerer fortløpende alle kjente selvmord via et elektronisk kryptert nettskjema
  - Enkle kliniske og suicidologiske variabler (20-30 min.)
  - Kobles med opplysninger fra DÅR og NPR.
2. Årlig kobling mellom DÅR og NPR der dødsfall som ikke er registrert i trinn 1 identifiseres. Tjenestene blir informert, slik at de kan registreres på samme måte som i trinn 1.

Status per 28.11.17

- Alle tillatelser på plass
- Informasjonsmateriale utarbeidet
- Løpende kartlegging klart
  - Avventer avtaler HDIR-RHF-HF
  - **Opptart ultimo 2017 ?**
- Historiske data (2008 - 2015) fra kobling NPR og DÅR under analyse

NASJONALT KARTLEGGINGSSYSTEM FOR SELVMORD
i psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling

UiO : Universitetet i Oslo NSSF Nasjonalt senter for selvmordsbekjempelse og forebygging

Selv mord under og inntil 12 mnd. etter kontakt med spesialisthelsetjenester innen psykisk helsevern og rusbehandling i Norge 2008 - 2015

Historiske data fra Nasjonalt kartleggingsystem for selvmord

Metode og utvalg

- Registerkobling
  - Alle selvmord fra Dødsårsaksregisteret 2008-2015
  - Norsk pasientregister
    - Psykisk helsevern voksne
    - Psykisk helsevern barn og unge
    - Avtalespesialister innen psykisk helsevern
    - Tverrfaglig spesialisert rusbehandling (2009-2015)

Begrensninger

- Preliminære analyser av stort antall behandlingsepisoder
- Alle funn kun basert på tilgjengelige registerdata
  - Dekningsgrad i NPR første par år
  - TSB data tilgjengelig fra 2009, og da mangelfulle
  - En rekke datapunkter relevant for selvmordsforebygging registreres ikke i NPR
- Kartleggingsystemet fra ultimo 2017??:
  - Nettbasert registrering fra behandlere om lag 50 variabler

NSSF Nasjonalt senter for selvmordsbekjempelse og forebygging NASJONALT KARTLEGGINGSSYSTEM FOR SELVMORD

Resultater

- Preliminære resultater fra registerkobling presentert på konferansen.
- Under fortsatt analysering, publiseres så raskt som mulig i egen rapport på nett

NSSF Nasjonalt senter for selvmordsbekjempelse og forebygging NASJONALT KARTLEGGINGSSYSTEM FOR SELVMORD

Konklusjon

- Selvmord i denne gruppa har fått alt for lite fokus
- Åpenbart behov for økte forebyggende innsatser
  - Utvikle, implementere og evaluere slike
- Kartleggingsystemet vil når fullt operativt levere relevante data på dette

NSSF Nasjonalt senter for selvmordsbekjempelse og forebygging NASJONALT KARTLEGGINGSSYSTEM FOR SELVMORD

Kontakt oss

NSSF Nasjonalt senter for selvmordsbekjempelse og forebygging NASJONALT KARTLEGGINGSSYSTEM FOR SELVMORD